

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

Κατόπιν προσκλήσεως τῆς Α.Α. τοῦ Πατριάρχῃ Μόσχας καί πάσης Ρωσίας Ἀλεξίου Β΄, ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β΄ πραγματοποίησε ἀπό 15ης μέχρις 20ῆς Ἰουλίου ἐπίσημη ἐπίσκεψη στήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας. Τόν Μακαριώτατο συνόδευσαν οἱ Μητροπολίτες Πάφου Γεώργιος, Λεμεσοῦ Ἀθανάσιος καί Ταμασοῦ Ἡσαΐας, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀρχιμανδρίτης Ἱερώνυμος Πυλιώτης, ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σεραφεῖμ Καβρίκοβ, ὁ Ἱεροδιάκονος Κυπριανός Κουντούρης καί ὁ Δρ Ἀνδρέας Μιτσίδης.

Κατά τήν ἄφιξή του στό ἀεροδρόμιο Sheremetievo τῆς Μόσχας, τό ἑσπέρας τῆς 15ης Ἰουλίου, ὁ Μακαριώτατος καί ἡ συνοδεία του ἐγένοντο δεκτοί ἀπό τό Μητροπολίτη Σμολένσκ καί Καλίνινγκραντ Κύριλλο, Πρόεδρο τοῦ Τμήματος Ἐξωτερικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχέσεων τοῦ Πατριαρχείου Ρωσίας, τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἰστρας Ἀρσένιο, τούς Ἐπισκόπους Κρασνογκόρσκ Σάββα καί Γιεγκόριγιεφσκ Μᾶρκο, τόν Ἐπίσκοπο Κυρήνης Ἀθανάσιο, Ἐξαρχο τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας στό Πατριαρχεῖο Ρωσίας, καί τόν Πρεσβευτή τῆς Κύπρου στή Μόσχα κ. Λεωνίδα Παντελίδη.

Ὁ Μακαριώτατος καί ἡ συνοδεία του κατέλυσαν στό ξενοδοχεῖο «Ντανιλόφσκαγια».

Τὴν πρωΐα τῆς Τετάρτης, 16ης Ἰουλίου, οἱ Προκαθήμενοι τῶν Ἐκκλησιῶν Ρωσίας καὶ Κύπρου, συμπαραιστάμενοι ἀπὸ Ἀρχιερεῖς ἀπὸ τίς δύο Ἐκκλησίες, συλλειτουργήσαν στὸν ἄλλοτε πρωτόθρονο ναὸ πάσης τῆς Ρωσίας, τὸ μεγάλο τῆς Μόσχας καθεδρικό ναὸ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, πού βρίσκεται στὸ περίφημο Κρεμλίνο. Οἱ Ρῶσοι Ἀρχιερεῖς, οἱ ὁποῖοι μετέσχαν τοῦ συλλειτουργοῦ ἦσαν ὁ

*Ἀπὸ τὸ συλλείτουργο στὸν ἱ. ναὸ τῆς Κοιμήσεως
τῆς Θεοτόκου στὸ Κρεμλίνο.*

Μητροπολίτης Σμολένσκ καὶ Καλίνινγκραντ Κύριλλος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἰστρας Ἀρσένιος καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Γιεγκόριγιεφσκ Μᾶρκος. Μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας ἀντηλλάγησαν προσφωνήσεις μεταξύ τῶν δύο Προκαθημένων.

Ἡ προσφωνήση τῆς Α.Α. τοῦ Πατριάρχου Ρωσίας Ἀλεξίου ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Μακαριωτάτε, ἀγαπητέ ἐν Κυρίῳ ἀδελφέ, Ἀρχιεπίσκοπε Νέας Ἰουστινιανῆς καί πάσης Κύπρου κ. Χρυσόστομε!

Ἐγκαρδίως χαιρετίζομεν Ὑμᾶς καί τοὺς ἀξιοτίμους συνοδοὺς Ὑμῶν εἰς τὴν πρωτεύουσαν πόλιν τῆς Μόσχας. Ἄρτι ἀπελαύσαμεν τῆς χαρᾶς ἡμῶν ἐν τῇ συνιερουργίᾳ καί τῷ προΐστασθαι κατενώπιον τοῦ μεγάλου καί φοβεροῦ θυσιαστηρίου τοῦ Κυρίου τῆς δόξης. Κατ' αὐτόν τὸν τρόπον καί αὖθις ἐμαρτυρήσαμεν τὴν ἀνυπόκριτον ἀγάπην ἡμῶν, ἡ ὁποία, κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, «οὐδέποτε ἐκπίπτει» (Α' Κορ. 13, 8), καί συνδέει τὰς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας.

Αὕτη ἡ εὐαγγελικὴ ἀγάπη ἐπισφραγίζεται ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου ἐν τῇ ἰδίᾳ χορείᾳ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ προΐστανται ἐνώπιον τοῦ Θρόνου τοῦ Παντοκράτορος οἱ μεγάλοι Κύπριοι ἅγιοι ἱεράρχαι, ὁ Λάζαρος ὁ Τεταρταῖος, φίλος τοῦ Χριστοῦ, ὁ Σπυρίδων ἐπίσκοπος Τριμυθοῦντος, ὁ Ἐπιφάνιος Κύπρου, ὁ Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων, καί πάντες οἱ ἅγιοι ἱεράρχαι τῆς ρωσικῆς γῆς, τῶν ὁποίων τὰ ἱερά σκηνώματα φυλάσσονται ἐν τούτῳ τῷ ἀρχαίῳ καθεδρικῷ ἱερῷ ναῷ. Μεταξύ τούτων συγκαταλέγεται καί ὁ ἅγιος Φίλιππος, τοῦ ὁποίου τὴν μνήμην σήμερον ἐπιτελοῦμεν⁽¹⁾.

1) Πρόκειται γιὰ τὸ Μητροπολίτη Μόσχας καί πάσης Ρωσίας Φίλιππο (1566 - 1568), τὸν ἀνακηρυχθέντα Ἅγιο γιὰ τὴ βαθειὰ γνώση τῆς Ἀγ. Γραφῆς, τὴν αὐστηρὴν ἄσκηση, τοὺς πνευματικούς ἄθλους, τὴ σπάνια ἀντοχή στὴ χειρωνακτικὴ ἐργασία, τοὺς ἀγῶνες κατὰ τῆς πολιτικῆς τρομοκρατίας, τοὺς ἐξευτελισμούς, τοὺς διωγμούς καί τὴν ἐξορία λόγω τῶν ὑπὲρ τοῦ δικαίου καί τῆς ἠθικῆς πεποιθήσεών του. Τὰ λείψανα τοῦ ἱερομάρτυρος Φιλίππου ἦσαν ἀπὸ τὸ 1591 ἕως τὸ 1652 στὴ Μονὴ Σολοβέσκ, ὅπου εἶχε εἰσέλθει ὡς μοναχός τὸ 1537. Τὸ 1652 μεταφέρθηκαν στὸ ναὸ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὴ Μόσχα, ὅπου βρίσκονται καί σήμερα.

Μετά τὴ θεία λειτουργία ὁ Πατριάρχης Ρωσίας καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου μετέβησαν στὴ λάρνακα τοῦ Ἀγ. Φιλίππου, ὅπου ἀσπάσθηκαν τὰ ἱερά του λείψανα.

Κατέχων τόν πρωθιεραρχικόν θρόνον τῆς Μόσχας ὁ ἅγιος δέν ἐφοβήθη ὅπως ὑψώσῃ τήν φωνήν αὐτοῦ ὑπέρ τῆς δικαιοσύνης μετά γενναιότητος, ὑπερασπιζόμενος τό ποίμνιον αὐτοῦ κατά τῶν ἀδίκων διωγμῶν. Οὕτως ἐξορίσθη καί ἐν τῇ ἐξορίᾳ ὑπέστη μαρτυρικόν θάνατον ἐκ τῶν χειρῶν ενός ὑπηρέτου τοῦ Τσάρου. Ὅμως, πιστός ἀποβαίνει ὁ λόγος τοῦ Ψαλμωδοῦ: «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος» (Ψαλ. 111, 6). Ὁμοίως μέ τόν ἱερόν Χρυσόστομον, ὁ ἱεράρχης, ὁ ὁποῖος ἐτελεύτησεν ἐν τῇ ἐξορίᾳ μακράν τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ἐπέστρεψεν εἰς τοῦτον ἐν δόξῃ διὰ τοῦ τιμίου καί ἱαματικοῦ του λειψάνου.

Ἐορτάζοντες τό γεγονός τοῦτο, τό ὁποῖον δηλοῖ τήν ἀναγνώρισιν τοῦ σπουδαιοτάτου πνευματικοῦ καί ἠθικοῦ ρόλου τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ κοινωνίᾳ, αἰσθανόμεθα ἰδιαίτεραν χαράν προερχομένην ἐκ τῆς κοινῆς ἡμῶν προσευχῆς μετά τῶν ἀγαπητῶν ἡμῶν φιλοξενουμένων ἐκ τῆς κατά Κύπρον Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Δέν ἀγνοοῦμεν τήν ἐπιρροήν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τήν Κύπρον ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἐπιρροήν ἣτις ἀνέκαθεν ὡς καί ἐν τῷ παρόντι τυγχάνει ἐπίσης ὅπως καί ἐδῶ ἄκρως σημαντική. Οὕτως ἐνεκα ἡ ἀδελφική ἡμῶν κοινωνία δέν ἐγγίζει μόνον τάς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ἀλλά καί τούς λαούς ἡμῶν, γεγονός ὅπερ σημαίνει πλεῖστα ὅσα ἐν τῇ συγχρόνῳ ἡμῶν ἥκιστα εὐκόλῳ πλήν ὁμως καί ἀμφιλεγομένη ἐποχῇ.

Μακαριώτατε, ἀγαπητοί ἀδελφοί! Ὡς εὖ παρέστητε ἐν τοῖς ὁρίοις ἡμῶν! Εἴη ἡ ἐπίσκεψις Ὑμῶν ἐν τῇ Ρωσικῇ Ὁρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ ἐπιτυχῆς καί εὐχάριστος! «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου» (Ψαλ. 117, 26).

Ἀμέσως ὁ Πατριάρχης πρόσφερε στόν Ἀρχιεπίσκοπο πιστό ἀντίγραφο τῆς θαυματουργικῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας τοῦ Βλαδιμίρ.

Ἡ ἀντιφώνηση τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσοστόμου ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Μακαριώτατε καί Ἀγιώτατε Πατριάρχα Μόσχας καί πάσης Ρωσίας κ. Ἀλέξιε,

Εὐχαριστοῦμε θερμότατα γιά τούς λόγους τῆς ἀγάπης σας. Στό ἀδελφικό καλωσόρισμά σας ἀπαντοῦμε μέ τό «ὁ Χριστός ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν καί ἔστι καί ἔσται». Μετά τήν κοινή ὁμολογία τῆς ἀμωμῆτου πίστεώς μας καί τήν ἀπόγευση τοῦ ποτηρίου τῆς ζωῆς, μετά τήν εὐχαριστία πού ἀναπέμψαμε ὀλοκαρδίως πρός τόν δοτῆρα παντός ἀγαθοῦ, εὐχαριστοῦμε, καθηκόντως, κι ἐσᾶς πού μᾶς δίνετε τήν εὐκαιρία αὐτῆς τῆς μεγάλης χαρᾶς, τῆς πρόσωπο πρός πρόσωπο συνάντησης καί τῆς κοινῆς λειτουργίας μας.

Μέ τό σημερινό συλλεΐτουργό μας διακηρύξαμε ἔμπρακτα τήν ἐνότητα ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, πού ἐξικνεῖται ἀπό τή μικρή πατρίδα μας τήν Κύπρο, μέχρι τή θεοφρούρητη χώρα σας, ἀλλά καί σέ ὅλο τόν κόσμο. Στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἐξουδετερώνονται, πράγματι, οἱ ἀποστάσεις καί τά σύνορα, καταργεῖται κάθε εἶδος διαχωρισμοῦ καί στό κοινό ποτήριο τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος Του γινόμαστε ὅλοι ἀδελφοί, συνοδοιπόροι καί συναγωνιστές πρός τήν τελείωση καί τή σωτηρία.

Κάθε ἐπίσκεψή μας στή μεγάλη χώρα σας καί τήν πολυάριθμη καί ὑπερχιλιετῆ σέ ἡλικία Ἐκκλησία σας, συνιστοῦσε καί προηγούμενως μιά ἀνεπανάληπτη ἐμπειρία. Θαυμάζαμε πάντοτε τήν ἀνυπόκριτη εὐσέβεια τοῦ πιστοῦ λαοῦ σας, γοητευόμασταν ἀπό τά μνημεῖα τῆς λατρείας σας, αἰσθανόμασταν τήν αὔρα τῆς ἀγιότητος νά ἀναδύεται ἀπό ὀλόκληρη τή Ρωσική γῆ. Πολύ περισσότερο σήμερα, ἐκτελώντας τήν εἰρηνική ἐπίσκεψή μας μετά τήν θεία συνάρσει, ἄνοδό μας στόν Ἀρχιεπισκοπικό Θρόνο τῆς Κύπρου καί διαπιστώνοντας τή θερμή τῆς ἐκ μέρους σας ὑποδοχῆς καί τίς παντοειδεῖς ἐκδηλώσεις τῶν πιστῶν, νιώθουμε νά μᾶς κατακλύζουν ποικίλα συναισθή-

ματα, αισθανόμαστε βαθιά τή συγκίνηση.

Έρχομενοι από τήν μικρή σέ έκταση καί πληθυσμό νήσο μας στή μεγάλη Ρωσία, επιθυμοῦμε, ἐν πρώτοις, νά ἐκφράσουμε τή βαθύτατη εὐγνωμοσύνη καί τίς εὐχαριστίες τοῦ λαοῦ μας πρός τήν Κυβέρνηση, τήν Ἐκκλησία καί τό λαό τῆς χώρας σας γιά τήν σημαντική καί διαχρονική ὑποστήριξή τους πρός τόν ἀγῶνα γιά φυσική καί ἐθνική ἐπιβίωση πού διεξάγουμε.

Εἶναι ὀλιγάριθμη ἡ Ἐκκλησία μας, ἀλλά μέ ἱστορία εἴκοσι αἰώνων Χριστιανισμοῦ καί πλούσια σέ ἀγιότητα. Γι' αὐτό καί στό ποιμνίό σας μεταφέρουμε τόν ἀγιασμό καί τήν εὐλογία τῶν Ἀποστόλων Παύλου, Βαρνάβα καί Μάρκου, τῶν ἱδρυτῶν της, τοῦ ἀγίου Λαζάρου τοῦ τετραήμερου, φίλου τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀγίου Ἐπιφανίου, τοῦ μεγάλου Θεολόγου της, τοῦ ἀγίου Σπυρίδωνος καί τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, τοῦ ἀγίου Νεοφύτου καί ἄλλων πολλῶν, ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ὁποίων ἡ Κύπρος ὀνομάστηκε «Ἁγία Νῆσος».

Ἦλθαμε νά προσκυνήσουμε καί στά δικά σας σεβάσματα, τούς δικούς σας ἀγίους, τόν ἅγιο Βλαδίμηρο, τήν ἁγία Ὑλγα, τόν ἅγιο Σέργιο τοῦ Ραντονέζ, τόν ἅγιο Σεραφείμ τοῦ Σαρώφ, τόν ἅγιο Φίλιππο, Μητροπολίτη Μόσχας, πού ἰδιαίτερα τιμοῦμε σήμερα. Τό παράδειγμά του, ὡς φάρος τηλαυγής, καθοδηγεῖ καί σήμερα ὅλους μας στό δρόμο τοῦ χρέους καί τοῦ καθήκοντος. Δέν ἦταν, δυστυχῶς, μόνον ὁ 16ος αἰώνας φοβερός, οὔτε καί μόνο ἡ ἐποχή τοῦ Ἰβάν τοῦ Τρομεροῦ δύσκολη γιά τή Ρωσία. Ἀκολούθησαν κι ἄλλες ἐποχές ἐξ ἴσου ἢ καί περισσότερο δύσκολες. Καί τό παράδειγμα τοῦ ἀγίου Φιλίππου, πού μαρτύρησε λόγω τῆς στάσης του ἔναντι τῆς βίας πού ἐπεβλήθη, ἐνίσχυσε καί τότε καί ὕστερα πολλούς.

Οἱ σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καί τῶν λαῶν μας, ἦσαν ἀνέκαθεν φιλικές καί ἀδελφικές. Ἡ Ρωσική Ἐκκλησία πολ-

λάκις πρόστρεξε σέ βοήθεια καί συμπαράσταση τοῦ ἑμπερίστατου Κυπριακοῦ λαοῦ. Ἰδιαίτερα ἀπό τό 1974, πού πέραν ἀπό κάθε ἔννοια δικαίου καί καταπατώντας ὅλους τούς θείους καί ἀνθρώπινους νόμους ἡ Τουρκία μᾶς ἐπέτethe, κατέλαβε τό 37% τῆς γῆς μας, σκότωσε, βίασε, προσφυγοποίησε τό 1/3 τοῦ λαοῦ μας καί ἐποικίζει μέ Μουσουλμάνους τῆς Ἀνατολίας τήν πατρίδα μας, νιώσαμε πολλές φορές τήν ἀδελφική συμπαράσταση, τόσο τῆς Κυβέρνησης, ὅσο καί τοῦ λαοῦ σας. Καί πρίν τέσσερα χρόνια, ἡ δική σας προσωπική παρέμβαση πρός τόν Πρόεδρο Ποῦτιν, ἔσωσε τήν Κύπρο μέ τήν προβολή veto στό Συμβούλιο Ἀσφαλείας, πού ἐπιχειροῦσε νά υἱοθετήσῃ ὡς ψήφισμά του, τό ὀλέθριο γιά τήν Κύπρο σχέδιο Ἀνάν.

Οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί τῆς Κύπρου δέν ἐλησμόνησαν ποτέ τήν προσφορά αὐτῆς τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας. Διατηροῦν πάντοτε αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης καί σεβασμοῦ πρός αὐτήν. Ξέρουν πῶς καί σήμερα πού ἐπιχειρεῖται ἡ ἐπιβολή μιᾶς ἄδικης καί θνησιγενοῦς λύσης ἀπό τήν Τουρκία καί τούς συμμάχους της, τήν Ἀγγλία καί τήν Ἀμερική, μποροῦν νά ἐλπίζουν σέ σᾶς.

Εὐχαριστώντας καί πάλιν γιά τήν πρόσκλησή σας καί τήν εὐκαιρία αὐτῆς τῆς συνάντησης, χαιρετίζουμε στό πρόσωπό σας σύμπασα τήν Ἱεραρχία, τόν κλῆρο καί τό λαό τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας. Σᾶς εἴμαστε, τόσον ἡ συνοδεία μας, ὅσο καί ἐμεῖς, πραγματικά εὐγνώμονες».

Ὁ Μακαριώτατος πρόσφερε στόν Πατριάρχη ἀργυρό δίσκο μέ ἐγχάρακτες τίς μορφές τῶν Ἀποστόλων Παύλου καί Βαρνάβα, ἰδρυτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

Τό μεσημέρι παρετέθη γεῦμα στά Πατριαρχικά δώματα στό Κρεμλίνο.

Τό ἀπόγευμα ἐπισκεφθήκαμε τή Μονή Ἀγ. Νικολάου Μύρων παρά τήν πόλη Ugresh. Ἡ Μονή ἀριθμεῖ 26 μοναχοῦς. Ἡγούμενος δέ αὐτῆς εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος Λούμπερεσκ

Βενιαμίν. Στό καθολικό τῆς Μονῆς ἐψάλη δέηση, μετά τήν ὁποία ἀντηλλάγησαν λόγοι μεταξύ τοῦ Ἡγουμένου καί τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Ἐπακολούθησε ξενάγηση στή Μονή, στήν ὁποία παρετέθη καί δεῖπνο.

Τό πρωί τῆς Πέμπτης, 17ης Ἰουλίου, προσῆλθε στό ξενοδοχεῖο ὁ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος τῶν Ἐξωτερικῶν

Ἀπό τίς συνομιλίες τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος τῶν Ἐξωτερικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχέσεων τοῦ Πατριαρχείου Ρωσίας Μητροπολίτη Σμολένσκ καί Καλίνινγκραντ Κυρίλλου μέ τόν Προκαθήμενο τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας.

Ἐκκλησιαστικῶν Σχέσεων τοῦ Πατριαρχείου Ρωσίας Μητροπολίτης Σμολένσκ καί Κλίνινγκραντ Κύριλλος, ὁ ὁποῖος εἶχε συνομιλίες μέ τόν Προκαθήμενο τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας.

Ἀκολουθῶς ὁ Μακαριώτατος εἶχε συνάντηση μέ τόν Ἀναπληρωτή Πρόεδρο τῆς Κρατικῆς Βουλῆς (Δούμας) τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας κ. Γιοῦρι Βολκῶφ, τόν ὁποῖο ἐνημέρωσε λεπτομερῶς γιά τήν ἐπικρατοῦσα στήν Κύπρο πολιτική κατάσταση μετά τήν παρέλευση 34 ἐτῶν ἀπό

Ἀπό τή συνάντηση τοῦ Μακαριωτάτου μέ τόν Ἀναπληρωτή Πρόεδρο τῆς Κρατικῆς Βουλῆς (Δούμας) τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας Γιοῦρι Βολκῶφ.

τήν τουρκική εἰσβολή σ' αὐτήν καί τήν κατοχή τοῦ βορείου τμήματος αὐτῆς. Τέλος τόν εὐχαρίστησε θερμά γιά τήν παρεχόμενη κατά καιρούς συμπαράσταση πρὸς τόν Ἑλληνικό Κυπριακό λαό.

Ἀπαντώντας ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ρωσικῆς Δούμας ἐπαναβεβαίωσε τόν Μακαριώτατο γιά τή διαχρονική ὑποστήριξη τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ πρὸς τόν Κυπριακό λαό στόν

ἀγῶνα του γιά τή φυσική καί ἐθνική ἐπιβίωσή του καί πρόσθεσε: «Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συναντήθηκε πρόσφατα μέ τούς κατά τόπους Ρώσους Πρέσβεις, στούς ὁποίους ἀνέφερε, ὅτι πάντοτε θά συμπαριστάμεθα στούς φιλικούς πρός ἐμᾶς λαούς». Καί μεταξύ τῶν λαῶν αὐτῶν εἶναι καί ὁ Κυπριακός λαός. Αὕτη εἶναι ἡ παράδοσή μας νά μή ἐγκαταλείπουμε ποτέ τούς ἀδελφούς μας. Ἐπομένως ἡ ὑποστήριξη τοῦ Ρωσικοῦ Κοινοβουλίου πρός τό λαό τῆς Κύπρου εἶναι δεδομένη.

Τέλος ἀντηλλάγησαν δῶρα.

Ἀκολούθως ἐπισκέφθηκαν τόν περίφημο νεότευκτο ναό τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, στόν ὁποῖο καί μᾶς παρασχέθηκε λεπτομερής ξενάγηση.

Στή συνέχεια ὁ Μακαριώτατος συναντήθηκε στό Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν μέ τόν Ὑπουργό Ἐξωτερικῶν κ. Σεργκεῖ Λαβρόφ. Στή συνάντηση παρίσταντο καί ὁ Μητροπολίτης Σμολένσκ, ὁ Πρέβυς τῆς Κύπρου καί οἱ συνοδοί τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος.

Στήν ἀρχή ὁ Μακαριώτατος ἐμνήσθη τῆς συνάντησης, τήν ὁποία εἶχε στήν Κύπρο μέ τόν κ. Λαβρόφ, τόν ὁποῖο καί ζήτησε νά συναντήσῃ μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐπίσκεψής του στή Μόσχα, γιά νά τόν εὐχαριστήσῃ ἀκόμη μιά φορά γιά τήν ὅλη του στάση στό Κυπριακό ζήτημα. Ὁ Κυπριακός λαός, εἶπε ὁ Μακαριώτατος, δέν λησμονεῖ ποτέ τούς φίλους του, μεταξύ τῶν ὁποίων ἰδιαίτερη θέση κατέχει ὁ Ρῶσος Ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν. Ὁ Μακαριώτατος ἀκολούθως ἐνημέρωσε τόν κ. Λαβρόφ γιά τά συμβαίνοντα σήμερα στήν Κύπρο καί ἐξέφρασε τήν πεποίθησή του, ὅτι ὁ κ. Λαβρόφ θά ἐξακολουθήσῃ νά παρακολουθεῖ τό ζήτημα τῆς Κύπρου μέ τό ἴδιο ἐνδιαφέρον καί δέν θά ἐπιτρέψῃ νά ληφθεῖ στό Συμβούλιο Ἀσφαλείας οἰαδήποτε ἀπόφαση σέ βάρος τῶν συμφερόντων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

**Άπό τή συνάντηση τοῦ Μακαριωτάτου μέ τόν Ὑπουργό
Ἐξωτερικῶν τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας Σεργκέϊ Λαβρόφ.**

Σ' ἀπάντηση ὁ Ὑπουργός Ἐξωτερικῶν εὐχαρίστησε τόν Μακαριώτατο γιά τά καλά του λόγια καί παρέσχε τή διαβεβαίωση, ὅτι θά ὑποστηρίζει πάντοτε στό Συμβούλιο Ἀσφαλείας τά δίκαια τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. «Γνωρίζουμε, εἶπε, τήν ἐπιρροή πού ἀσκεῖ στήν Κύπρο ἡ Ἐκκλησία σας, ἡ ὁποία ἔχει καλές σχέσεις μέ τή δική μας. Ἀπό τίς πολύ συχνές καί καλές ἐπαφές πού ἔχω μέ τό Μητροπολίτη Κύριλλο πληροφοροῦμαι τίς ἀπόψεις τῆς Ἐκκλησίας σας γιά ὅλα τά ζητήματα καί πρό πάντων τά ἐκκλησιαστικά. Μέ τήν εὐκαιρία αὐτή θά ἤθελα νά σᾶς εὐχαριστήσω ὄχι μόνον γιά τή στάση σας στά θέματα πού ἀφοροῦν στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας, ἀλλά καί γιά τίς ἐνέργειές σας ὑπέρ τῶν Ὁρθοδόξων Ρώσων πού ζοῦν στήν Κύπρο».

Καί σ' αὐτήν τήν περίπτωση ἀντηλλάγησαν δῶρα.

Τό ἀπόγευμα ὁ Μακαριώτατος καί ἡ συνοδεία του παρέστησαν σ' ἐκδήλωση στήν Πρεσβεία τῆς Κύπρου, τήν ὁποία διοργάνωσε ὁ Κυπριακός Ὁργανισμός Τουρισμοῦ μέ σκοπό τήν προώθηση τοῦ θρησκευτικοῦ τουρισμοῦ

Ὁ Μακαριώτατος ὁμιλεῖ κατά τήν ἐκδήλωση τῆς Πρεσβείας τῆς Κύπρου γιά τόν θρησκευτικό τουρισμό.

στήν Κύπρο. Στήν ἐκδήλωση, πού περιλάμβανε ἔκθεση φωτογραφιῶν καί δεξίωση, μίλησαν ἐκπρόσωπος τοῦ Κ.Ο.Τ., ὁ Μακαριώτατος καί ὁ Πρεσβευτής τῆς Κύπρου. Μέ τήν εὐκαιρία αὕτη ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης ἔδωσε σύντομες συνεντεύξεις σ' ἐκπροσώπους διαφόρων ραδιοτηλεοπτικῶν σταθμῶν, πού παραβρέθηκαν στήν ἐκδήλωση.

Πολύ πρωί της Παρασκευής, 18ης Ιουλίου, αναχωρήσαμε για τη Λάυρα της Αγίας Τριάδος και του Όσιου Σεργίου του Ραντονέζ. Κατά την ημέρα αυτή έτιμάτο ή ανακομιδή των λειψάνων του Όσιου. Η ονομαστή αυτή Λάυρα βρίσκεται περί τα 70 χιλιόμετρα μακράν της Μόσχας, κατέχει δέ σπουδαία θέση, τόσο στη θρησκευτική ζωή των Ρώσων όσο και στην έθνική τους ζωή, γιατί αφ' ενός μέρους ο εν αυτή ναός και τό αγίασμα του Όσιου Σεργίου - εκτός από τό ναό αυτόν υπάρχουν άλλοι 15 περίπου ναοί, διαφόρων μεγεθών, οί περισσότεροι πεντάτρουλλοι και όλοι μέ μεγαλειώδη και πλουσιώτατο έσωτερικό διάκοσμο - αποτελεῖ μοναδικό προσκύνημα, στό όποιο συρρέουν πλήθη πιστών από όλα τά μέρη της Ρωσίας για νά προσκυνήσουν τά λείψανα του ιδρυτή της Μονής (1340) και πρώτου ήγουμένου αυτής Όσιου Σεργίου, αφ' έτέρου δέ αυτή αύτη ή Μονή μέ τά ύψηλά και ισχυρά τείχη, τά όποια την περιβάλλουν, έχρησίμευσε ως φρούριο απόρθητο έναντίον ποικίλων έχθρών της Ρωσίας, όπως των Μογγόλων, των Τατάρων, των Πολωνών και τελευταία των Γερμανών. Έντός του περιβόλου δέ της Μονής εύρίσκονται και ή περίφημη Θεολογική Ακαδημία της Μόσχας και τό Σεμινάριο αυτής.

Στίς πύλες της Μονής ύποδέχθηκε τούς δύο Προκαθημένους ό Ήγούμενος και ή Αδελφότητα της Μονής. Η θεία λειτουργία τελέστηκε μέ την άρμόζουσα λαμπρότητα και την παρουσία χιλιάδων πιστών στον ιστορικό ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Από πλευρᾶς της Ρωσικής Έκκλησίας πήραν μέρος στό συλλείτουργο μέ τον Πατριάρχη οί Μητροπολίτες Κρουτίσκης και Κολόμνης Ιουβενάλιος και Σμολένσκ και Καλίνινγκραντ Κύριλλος και 16 άλλοι Αρχιερείς, από πλευρᾶς δέ της Κυπριακής Έκκλησίας μέ τον Αρχιεπίσκοπο οί τρεῖς συνοδοί του Μητροπολίτες.

Μετά τή θεία λειτουργία οί δύο Προκαθήμενοι τέλεσαν στήν πλατεΐα τῆς Λαύρας δοξολογία καί ἔκαμαν λιτανεία γιά τόν πολιοῦχο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καί πνευματικοῦ αὐτοῦ κέντρου Ἁγ. Σέργιο, τοῦ ὁποίου τό σκήνωμα φυλάσσεται σέ ἓνα ἀπό τούς ναούς αὐτοῦ.

*Ἀπό τή δοξολογία στήν πλατεΐα τῆς Λαύρας
τοῦ Ὁσίου Σεργίου τοῦ Ραντονέζ.*

Ἐπακολούθησε ἐπίσημο γεῦμα, στό ὁποῖο συμμετεῖχαν μαζί μέ τούς ἐπισήμους τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Πολιτείας καί ἑκατοντάδες μοναχοί καί μοναχές. Τό γεῦμα ὁλοκληρώθηκε μέ τήν ἀνταλλαγή τῶν ἐπόμενων προσφωνήσεων.

Ἡ προσφώνηση τοῦ Πατριάρχου Ρωσίας:

«Μακαριώτατε Δέσποτα, κύριε Χρυσόστομε!

Ἑμετέρα Σεβασμία Συνοδεία!

Πεφιλημένοι ἐν Κυρίῳ Ἀρχιερεῖς!

Ἀγαπητοὶ πατέρες, ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί!

Συγχαίρομεν Ὑμᾶς ὀλοψύχως ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρός ἡμῶν Σεργίου, Ἡγουμένου τοῦ Ραντονέζ καὶ πάσης Ρωσίας τοῦ θαυματουργοῦ. Σήμερον λαμπρῶς ὠραίζεται τό κατοικητήριον τῆς Ἀγίας Τριάδος, τό μέγαλον κελίον τοῦ Ἀγίου, ὅπου προσῆλθον χιλιάδες προσκυνητῶν ἵνα μετάσχωσι μεθ' Ἡμῶν τῆς κατανυκτικῆς προσευχῆς πρὸς τόν Ἀρχηγόν καὶ Τελειωτήν τῆς πίστεως (Ἐβρ. 12, 2) καὶ τόν μέγιστον Αὐτοῦ ἀσκητήν, Ὁσίον Σέργιον.

Ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν χαράν Ἡμῶν ἡ ὑποδοχή ἐνταῦθα, ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Ἀγίας Ρωσίας, τῶν ἀγαπητῶν καὶ περιποθήτων φιλοξενουμένων ἀπὸ τήν Κύπρον, μετὰ τῶν ὁποίων μόλις ἔχομεν ἀνυψώσει τήν εὐχαριστίαν Ἡμῶν πρὸς τόν Θεόν, μαρτυροῦντες τήν ἐπικοινωνίαν ἡμῶν διὰ τῆς κοινωνίας ἐκ τοῦ αὐτοῦ Ποτηρίου τῶν Ἀχράντων καὶ Ζωοποιῶν, Φοβερῶν τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων.

Οἱ πιστοὶ εἰς τήν Ρωσίαν ἀδιαλείπτως ἔτρεφον ἰδιαιτέρως θερμά αἰσθήματα διὰ τήν νῆσον τῶν Ἀγίων, διὰ τήν ἀρχαίαν καὶ ἔνδοξον Κυπριακὴν Ἐκκλησίαν, ἣτις συνιστᾷ καρπὸν τῆς σωτηρίου σποράς τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων Παύλου καὶ Βαρνάβα. Τὰς ἑαυτῶν γνώσεις οἱ ἄνθρωποι ἡμῶν ἠντλουν ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων προσκυνητῶν. Πρῶτος ἐκ τῶν προσκυνητῶν ὑπῆρξεν ὁ ἡγούμενος Δανιήλ, ὅστις πρὸ 900 ἐτῶν ἐπεσκέφθη τήν νῆσον καὶ ἔθεσε τό θεμέλιον τῶν ἀδελφικῶν σχέσεων τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν. Οἱ Ρῶσοι περιηγηταὶ δὲν ἠδύναντο παρά νά θαυμάζουν τόν πλοῦτον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, τό πλῆθος τῶν ἱερῶν κειμηλίων καὶ προσκυνημάτων, τήν εὐπρέπειαν τῶν ἀκμαζουσῶν Κυπριακῶν Μονῶν τοῦ Κύκκου, τοῦ Μαχαιρᾶ, τοῦ Σταυροβουνίου, τοῦ Ἀγίου Νεοφύτου καὶ πολλῶν ἄλλων. Κατ' αὐτόν ἀκριβῶς τόν τρόπον, χάρις εἰς

τούς αγωνιστικούς κόπους τοῦ ἁββᾶ Σεργίου, ἡ Ρωσική γῆ ἐκαλλωπίσθη διὰ πολλῶν μοναχικῶν ἰδρυμάτων, τῶν ὁποίων οἱ κτήτορες ἐχρημάτισαν μαθηταί τοῦ Ἀγίου.

Τόσον εἰς τήν Κύπρον, ὅσον καί εἰς τόν τόπον ἡμῶν, αἱ Μοναί πάντοτε ἀποτελοῦν πνευματικά φρούρια. Ἐκτός τῆς ἀμέσου ἀποστολῆς αὐτῶν πρός σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, ἐξεπλήρωνον καί ἄλλην ἀποστολήν, κοινωνικῆς συνοχῆς καί πατριωτικῆς ἐμπνεύσεως. Εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἦτο καί ἐξακολουθεῖ νά παραμένῃ διὰ τούς λαούς ἡμῶν σημαντικός πνευματικός ἄξων, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξασφαλίζεται ἡ ἔνωσις αὐτῶν καί ἡ καρτερία. Ὡς λάβωμεν ὡς παράδειγμα τήν κατάστασιν τῶν τελευταίων δεκαετιῶν εἰς τήν Κύπρον, ὅπου ἡ Ἐκκλησία μέ σοφίαν καθοδηγεῖ τόν λαόν αὐτῆς ἐν μέσῳ σκληρῶν δοκιμασιῶν, τὰς ὁποίας ἐπιτρέπει ὁ Κύριος. Θά ἤθελον νά διαβεβαιώσω τήν Ὑμετέραν Μακαριότητα, ὅτι εἰς τὰς δυσκόλους στιγμάς δύνασθε πάντοτε νά βασίζεσθε εἰς τήν φιλάδελφον ὑποστήριξιν καί τὰς προσευχάς τῶν τέκνων τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας διὰ τούς πάσχοντας Κυπρίους ἀδελφούς ἡμῶν.

Ἡ ὁμόνοια καί ἡ ἀγάπη μεταξύ τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν ἀποτελοῦν ἀνεκτιμήτους θησαυρούς, τούς ὁποίους ἐνετείλατο ὁ Κύριος καί οἱ ὁποῖοι, ἐν πάσῃ ἐπιμελείᾳ, διεφυλάχθησαν ἀπό τούς πατέρας ἡμῶν. Ἀκολουθοῦντες τό παράδειγμα αὐτῶν καί ἡμεῖς μετά φιλοτίμου ἐπιδιώκομεν νά ἐργαζώμεθα βελτιοῦντες τὰς ἀδελφικὰς ἡμῶν σχέσεις. Ἡ ἔλευσις ὑμῶν, αἱ συνομιλίας ἡμῶν καί ἰδίως αἱ κοιναί προσευχαί ἡμῶν ἀποτελοῦσιν μεγίστην συμβολήν εἰς τήν ἀναβάθμισιν τῶν διεκκλησιαστικῶν ἡμῶν σχέσεων καί εἰς τήν ἀπό κοινοῦ μαρτυρίαν περί τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ἐνώπιον τοῦ συγχρόνου κόσμου, τοῦ ταλαιπωρουμένου ἀπό τὰς ἀντιθέσεις.

Καί αὖθις χαιρετίζοντες τήν Ὑμετέραν Μακαριότητα με-
τά τῆς τιμίας συνοδείας Ὑμῶν, εὐχόμεθα τήν ἐνίσχυσιν
τῶν πνευματικῶν τε καί σωματικῶν δυνάμεων Ὑμῶν, τήν
εἰρήνην καί τήν ἐκ τοῦ Θεοῦ βοήθειαν εἰς τούς ὑψηλούς
Ὑμῶν Πρωθιεραρχικούς ἀγῶνας».

*Ὁ Πατριάρχης Ρωσίας Ἀλέξιος Β΄ ἀπονέμει
στόν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο Β΄
τό μεγαλόσταυρο τοῦ Ἁγίου Βλαδιμήρου,
τήν ἀνώτατη τιμητική διάκριση τοῦ Πατριαρχείου Ρωσίας.*

Ἀκολούθως ὁ Πατριάρχης ἀπένειμε στόν Ἀρχιεπίσκοπο
τήν ἀνώτατη τιμητική διάκριση τοῦ Πατριαρχείου Ρω-
σίας, τό μεγαλόσταυρο τοῦ Ἁγίου Βλαδιμήρου.

Ἡ ἀντιφώνηση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου:

«Μακαριώτατε καί Ἀγιώτατε Πατριάρχα Μόσχας καί
πάσης Ρωσίας κ. Ἀλέξιε,

Ἀφοῦ ἀξιωθήκαμε νά δοξάσουμε «ἐν ἐνί στόματι καί μιᾷ

καρδία τό πάντιμον καί μεγαλοπρεπές ὄνομα» τοῦ Κυρίου καί ἀφοῦ, διά τῆς ἱερουργίας τῆς ἀναιμάκτου θυσίας, «ἐπίομεν πόμα καινόν, οὐκ ἐκ πέτρας ἀγόνου τερατουργούμενον, ἀλλ' ἀφθαρσίας πηγὴν», ἐκφράζουμε καί πάλιν τίς ὁλοκάρδιες εὐχαριστίες μας γιά τούς θερμούς λόγους τῆς ἀγάπης σας καί τήν Ἀβραμιαία φιλοξενία, τῆς ὁποίας, ἀπό τῆς ἀφίξεώς μας στή μεγάλη χώρα σας, ἀπολαμβάνουμε.

Ἦλθαμε μαζί μέ τήν τιμία συνοδεία μας, ὡς προσκυνητές τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων σας, τῶν πολυάριθμων Μονῶν, τῶν μεγαλόπρεπων ναῶν καί τοῦ πλήθους τῶν ἁγίων τῆς Ρωσικῆς γῆς. Τιμήσαμε προχθές μαζί σας καί προσκυνήσαμε μέ ἰδιαίτερη συγκίνηση τόν Ἅγιο Φίλιππο, Μητροπολίτη Μόσχας, παράδειγμα χρέους καί καθήκοντος ὃχι μόνο γιά τούς Ρώσους ἀλλά γιά ὅλους τούς χριστιανούς. Καί ἀξιωνόμαστε σήμερα, μέρα τῆς γιορτῆς του, νά προσκυνήσουμε στήν περίφημη αὐτή Λαύρα, τόν τόπο τῆς πνευματικῆς ἄσκησής του, τόν Ἅγιο Σέργιο τοῦ Ραντονέζ. Ἀγαθή, πράγματι, ἡ συγκυρία. Ἐνωτιζόμαστε τούς ἀλαλήτους στεναγμούς τῆς καρδίας του. Αἰσθανόμαστε τίς ροές τῶν δακρύων του πού, ὡς νοητοί ποταμοί, ἀπέπνιξαν τόν πονηρό καί ἄνοιξαν ὁδούς σωτηρίας στόν ἐδῶ παροικοῦντα λαόν τοῦ Θεοῦ. Τό πλήθος τῶν πιστῶν πού κατακλύζει τόν ναό καί τούς χώρους τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μονῆς ἀντανεκλᾷ τήν δόξαν «ἦν εὗρε παρά τῷ Θεῷ» ὁ ὁσιος Σέργιος καί τήν χάριν πού πῆρε ἀπ' Αὐτόν νά βοηθᾷ καί τούς ἀνθρώπους. Συμμετέχουμε στήν ἱερά καύχησή σας γιά τόν ὄντως μέγανον αὐτό ἀστέρα τῆς Ἐκκλησίας, τό φῶς τοῦ ὁποίου δέν φωτίζει μόνον τήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας, ἀλλά καί ὅλο τόν κόσμον.

Ἦλθαμε, Μακαριώτατε, νά σᾶς μεταφέρουμε καί τή χάρη τῆς δισχιλιόχρονης Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας μας. Τήν εὐλογία τῶν Ἀποστόλων Παύλου, Βαρνάβα καί Μάρκου

τῶν ἱδρυτῶν της, τοῦ ἁγίου Λαζάρου τοῦ τετραήμερου, τοῦ φίλου τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, τοῦ ἁγίου Νεοφύτου τοῦ Ἐγκλείστου καί τόσων ἄλλων.

Ἦλθαμε νά σᾶς εὐχαριστήσουμε γιά τή σθεναρή καί διαχρονική ὑποστήριξή σας στόν ἀγῶνα τοῦ λαοῦ μας γιά φυσική καί ἐθνική ἐπιβίωση. Στούς μακρούς χρόνους τῆς δουλείας, πάντα προσβλέπαμε στό «ξανθό γένος» τῶν Ρώσων γιά ἀνακούφιση καί σωτηρία. Κι ἡ συναντίληψη ἀπό σᾶς ὑπῆρξε συνεχῆς καί ἀδιάλειπτη. Ρῶσοι κληρικοί στήριξαν τόν λαό μας καί στή Λατινοκρατία καί στήν Τουρκοκρατία.

Τή βοήθεια τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά καί τῶν κυβερνήσεων τῆς μεγάλης χώρας σας, Μακαριώτατε, δεχτήκαμε καί στό πρόσφατο παρελθόν. Στά ταραγμένα χρόνια πού ἀκολούθησαν τήν ἀνεξαρτησία τῆς πατρίδας μας, στή Ρωσία, κυρίως, στηριχτήκαμε γιά νά διασώσουμε τήν κρατική ὄντοτήτά μας. Ὁ μέγας ἡγέτης τοῦ λαοῦ μας, ὁ Ἐθνάρχης Μακάριος ζήτησε καί πῆρε πολλάκις ὑποστήριξη καί βοήθεια ἀπό τή χώρα σας. Κι ἐμεῖς πρόσφατα, σέ σᾶς, Μακαριώτατε, ἀπευθυνθήκαμε, κι ἦταν ἡ παρέμβασή σας πρὸς τόν Πρόεδρο Ποῦτιν σωτήρια γιά τόν τόπο μας.

Μακαριώτατε,

Καί σήμερα, στόν 21ο αἰῶνα, στόν αἰῶνα τῆς ἐλευθερίας καί τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ἡ Κύπρος ὑποφέρει. Βρίσκεται μάλιστα στήν πιό δεινὴ θέση τῆς ἱστορίας της. Ἡ Τουρκία, πού ἀπό τό 1974 μᾶς ἐπετέθη βάρβαρα καί κατέκτησε μέ τή βία τό 37% τοῦ πατρίου ἐδάφους μας, προχωρεῖ, ὑπό τήν ἀνοχή τῆς «πολιτισμένης» ἀνθρωπότητας στήν ἐφαρμογή τῶν ἀνοσίων σχεδίων της, πού εἶναι πρῶτα ἡ προσάρτηση τῶν κατεχόμενων κι ὕστερα ὁλόκληρης τῆς Κύπρου. Ἐδιωξε ὅλους τοὺς Ὁρθοδόξους

Χριστιανούς από τίς ἐστίες τους καί ἔφερε καί ἐξακολουθεῖ νά φέρνει ἐποίκους ἀπό τήν Ἀνατολή καί ἐποικίζει τό κατεχόμενο μέρος τῆς πατρίδας μας. Στά κατεχόμενα, πέραν τῶν 500 Ὀρθοδόξων ναῶν βρίσκονται σέ ἄθλια κατάσταση. Μερικοί κατεδαφίστηκαν, ἄλλοι μετατράπηκαν σέ μουσουλμανικά τεμένη, ἄλλοι σέ οἴκους διασκέδασης, στρατόπεδα, ἀκόμα καί σέ στάβλους ζώων. Οἱ εἰκόνες καί

Ἀναμνηστική φωτογραφία στή Λαύρα τῆς Ἀγίας Τριάδος καί τοῦ Ὁσίου Σεργίου τοῦ Ραντονέζ.

τά ἱερά σκεύη μας πωλοῦνται ὡς ἐμπορεύματα στίς ἀγορές τῆς Εὐρώπης καί τῆς Ἀμερικῆς. Ζητήσαμε ὡς Ἐκκλησία νά μᾶς ἐπιτραπεῖ νά ἐπιδιορθώσουμε, μέ δικά μας χρήματα, τοὺς ναοὺς μας, οἱ ὁποῖοι νά ἀποδοθοῦν στή λατρεία τοῦ Θεοῦ. Κι ὅμως μέχρι σήμερα δέν ἔχουμε θετική ἀπάντηση. Ζητοῦμε καί πάλιν τή βοήθειά σας. Αἰσθαν-

θεείτε τό πρόβλημά μας ὡς πρόβλημά σας, ἀφοῦ κατά τόν Ἀπόστολο Παῦλο, ἐάν πάσχει ἓνα μέλος, «συμπάσχει πάντα τά μέλη». Δέν ἔχουμε ἀμφιβολία, ὅτι καί πάλιν θά σπεύσετε σέ βοήθειά μας, γι' αὐτό καί σᾶς εὐχαριστοῦμε δημόσια καί ἐκ τῶν προτέρων.

Ὁ Μακαριώτατος καί ἡ συνοδεία του στό Κρεμλίνο.

Μέ τέτοια αἰσθήματα ἐκτίμησης ἀλλά καί εὐγνωμοσύνης πρὸς ἐσᾶς καί τό λαό σας ἦλθαμε στή θεοφρούρητη χώρας σας. Εὐχόμαστε καί προσευχόμαστε στό Θεό νά χαρίζει σέ σᾶς, Μακαριώτατε, σταθερά ὑγεία καί ἀκμή δυνάμεων, στήν δέ Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας εὐστάθεια καί κάθε εὐλογία ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ὅλης Ὁρθοδοξίας. Ὁ εὐσεβής λαός μας ἀναμένει, ὅποτε ἐσεῖς κρίνετε τόν χρόνο κατάλληλο, νά τόν ἐπισκεφθεῖτε καί νά τόν εὐλογήσετε. Πολλά τά ἔτη σας!».

Ἄργα τό ἀπόγευμα ἐπεστρέψαμε στή Μόσχα.

Τό πρωί τοῦ Σαββάτου, 19ης Ἰουλίου, ἐπισκεφθήκαμε τά ἀξιοθέατα τοῦ Κρεμλίνου, τό ὁποῖο ἦτο ἡ ἔδρα ἄλλοτε τῶν Τσάρων καί κατόπιν τῶν ἰθυνόντων τίς τύχες τῆς Κομμουνιστικῆς Ρωσίας καί σήμερα τῆς Κυβέρνησης τῆς Ὁμόσπονδης Δημοκρατίας τῆς Ρωσίας. Τό μεγαλοπρεπές αὐτό φρούριο, τό ὁποῖο ὁλοκληρώθηκε τό 1495, περιλαμβάνει, μεταξύ ἄλλων, τούς περικαλλεῖς ναούς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, στόν ὁποῖο ἐγίνοντο αἱ τελετές τῆς ἐνθρόνισης καί τοῦ ἐνταφιασμοῦ τῶν Τσάρων καί ἐνταφιάζοντο οἱ Μητροπολίτες καί Πατριάρχες τῆς Μόσχας, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καί τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, τό μέγα ἀνάκτορο, πού ἀνοικοδομήθηκε μεταξύ τῶν ἐτῶν 1838 καί 1849 καί περιλαμβάνει ἐκτός ἀπό τίς ὠραιότατες αἵθουσες συνεδριάσεων καί τῶν πολυτελῶν γραφείων ἄλλοτε τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιέτ καί σήμερα τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς Ρωσικῆς Δημοκρατίας καί τά ἄλλοτε διαμερίσματα καί τά γραφεῖα τῶν Τσάρων καί τό Μουσεῖο, στό ὁποῖο φυλάσσονται ἀνεκτίμητης ἀξίας κειμήλια, ὅπως εἶναι θρόνοι, ἱερά σκεύη, μίτρες, σταυροί, ἐγκόλπια, ἱερά ἄμφια, εἰκόνες κλπ. Τήν περιοχή τοῦ Κρεμλίνου περιβάλλει τεῖχος, μήκους 2235 μέτρων, πάνω στό ὁποῖο ὑπάρχουν 20 ἐν ὅλῳ πύργοι, ὁ κυριώτερος τῶν ὁποίων ὀνομάζεται τοῦ Σωτῆρος καί ἔχει ὕψος 71 μέτρων.

Τή μεσημβρία διεξήχθησαν συνομιλίες μεταξύ τῶν Ἀρχηγῶν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν στήν πατριαρχική ἔδρα στή Μονή τοῦ Ἀγ. Δανιήλ. Μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου ἦσαν τά μέλη τῆς συνοδείας του, ἐνῶ μέ τόν Πατριάρχη Ρωσίας ἦσαν οἱ Μητροπολίτες Κρουτίτσκης καί Κολόμνης καί Σμολένσκ καί Καλίνινγκραντ, ὁ Ἐπίσκοπος Γιεγκόριγιεφσκ καί ὁ Ἡγούμενος τῆς Μονῆς Ἀγ. Δανιήλ.

Προσφωνώντας τόν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου, ὁ Πα-

τριάρχης Ρωσίας ανεφέρθη στά εξής θέματα:

1. Στήν ανανέωση σ' όλους τούς τομείς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς στή Ρωσία· ὄχι μόνον στήν ἀνοικοδόμηση νέων ναῶν ἢ στήν ἐπιδιόρθωση τῶν παλαιῶν, ἀλλά καί στή δημιουργία νέας πνευματικῆς ζωῆς. Πρός ἐπιτυχία τοῦ ἔργου τούτου εἶναι ἀναγκαία ἡ συμπαράσταση ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων, τούς ὁποίους πρέπει νά διακρίνει πάντοτε ἡ ἐνότητα.
2. Στή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας (24 - 29 Ἰουνίου 2008). Στή Σύνοδο αὕτη μετέσχαν 184 Ἀρχιερεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐξήτασαν τό θέμα «Ἐκκλησιαστική ἐνότης».
3. Στίς ἐνέργειες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας νά λαμβάνει ἡ Ρωσική Κυβέρνηση ὑπ' ὄψιν καί τήν βούληση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου κατά τή διαμόρφωση τῆς πολιτικῆς της στό ζήτημα τῆς Κύπρου καί στή διαβεβαίωση τῆς Ρωσικῆς Κυβέρνησης ὅτι θά ἀνταποκρίνεται θετικά στό αἶτημα τοῦτο.
4. Στίς συναντήσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μέ τόν Ἀναπληρωτή Πρόεδρο τοῦ Κοινοβουλίου καί μέ τόν Ὑπουργό Ἐξωτερικῶν.
5. Στίς θέσεις πού ὑποστηρίζει ἡ Ρωσική Ἐκκλησία στό ζήτημα τῆς Κύπρου κατά τίς συναντήσεις ἐκπροσώπων αὐτῆς μέ ἐκπροσώπους διεθνῶν ἐκκλησιαστικῶν ὀργανισμῶν.
6. Στή συνεργασία πού εἶναι δυνατόν νά υπάρξει μεταξύ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν στούς τομείς τῆς ἐκπαίδευσης, τῶν ἐκατέρωθεν ἐκδρομῶν, τοῦ τουρισμοῦ κλπ.
7. Στούς Ὁρθοδόξους Ρώσους πού παροικοῦν στήν Κύπρο. Καί
8. Στήν ἐπικρατοῦσα στήν Οὐκρανία, στήν Ἑσθονία καί στό Μόλδοβα ἐκκλησιαστική κατάσταση.

Ἀντιφωνώντας ὁ Μακαριώτατος ἐξέφρασε τή χαρά του γιά τά ὅσα ἀνακαινιστικά συμβαίνουν σήμερα στήν ὅλη Ρωσική ἐπικράτεια καί πρό πάντων στήν ἐκκλησιαστική ζωή τῆς Ρωσίας ὑπό τήν ἐμπνευσμένη καθοδήγηση τοῦ Πατριάρχου καί τῆς περί αὐτόν Ἱεραρχίας.

Εὐχαρίστησε γιά τήν ἐνημέρωση γύρω ἀπό τή σύγκληση τῆς Ρωσικῆς Ἱεραρχίας κατά τόν παρελθόντα μῆνα Ἰούλιο καί πρό πάντων γιά τίς καθαρές θέσεις πού λαμβάνει ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας στό Κυπριακό ζήτημα.

*Ἀπό τίς συνομιλίες τῶν δύο Προκαθημένων
καί τῶν συνοδῶν τους.*

Μέ τήν εὐκαιρία αὕτη ἐνημέρωσε τόν Πατριάρχη γιά τήν ἐπικρατοῦσα σήμερα πολιτική κατάσταση στήν Κύπρο καί ἐξέφρασε τήν πεποίθηση ὅτι ἡ Ρωσική Ἐκκλησία θά συνεχίσει χωρίς κανένα ἐνδοιασμό νά ὑποστηρίζει τά δίκαια τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ καί νά ἐνημερώνει σχετικά τήν

Ρωσική Κυβέρνηση.

Με ιδιαίτερη χαρά διαπιστώσαμε, είπε, κατά τίς επαφές μας με τον Αναπληρωτή Πρόεδρο τῆς Δούμας καί τόν Ὑπουργό Ἐξωτερικῶν πόσον ἐκτιμᾶται τό ἔργον τοῦ Πατριαρχείου καί πόσον ὁ κ. Λαβρόφ λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τίς θέσεις τοῦ Μητροπολίτη Σμολένσκ καί Καλίνινγκραντ, τόν ὁποῖο καί «δάσκαλό» του ἐχαρακτήρισε.

Στή συνέχεια ὁ Μακαριώτατος διατύπωσε τήν προθυμία του νά συνεργασθεῖ μέ τήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας σ' ὅλους τούς τομεῖς, στούς ὁποίους ἀνεφέρθη ὁ Πατριάρχης. Εἰδικά γιά τήν παροικία τῶν Ὁρθόδοξων Ρώσων στή Λεμεσό, ὁ Μακαριώτατος ὑπεσχέθη, ὅτι θά καταβληθεῖ προσπάθεια πρὸς ἐξεύρεση μεγαλύτερου ναοῦ καί ὅτι τά οἰαδήποτε ἀναφυόμενα προβλήματα θά ἐπιλυθοῦν μέ γνώμονα τήν κρατοῦσα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία κανονική τάξη.

Ὅσον ἀφορᾷ δέ στή δημιουργηθεῖσα στήν Οὐκρανία, στήν Ἑσθονία καί στό Μόλδοβα ἐκκλησιαστική κατάσταση μετά τή διάλυση τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, ὁ Μακαριώτατος ἐξέφρασε τή βεβαιότητα, ὅτι αὕτη θά διορθωθεῖ, ἀφοῦ ἐπιδειχθεῖ καλή θέληση τόσον ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας ὅσον καί ἀπό τίς Ἐκκλησίες Κωνσταντινουπόλεως καί Ρουμανίας.

Τέλος ὁ Πατριάρχης Ἀλέξιος διερμήνευσε τήν εὐαρέσκειά του γιά τήν τοιοῦτότροπο τοποθέτηση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου στά ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα. Ὁ δέ Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος προσκάλεσε τόν Πατριάρχη Ἀλέξιο νά ἐπισκεφθεῖ τήν Κύπρο ὅποτεδήποτε θελήσει, γιά νά δεῖ καί εὐλογήσῃ καί ἐκ τοῦ πλησίον τούς ἐκεῖ διαβιοῦντας Ρώσους Ὁρθόδοξους.

Τίς συνομιλίες ἐπισφράγισε ἡ ἀνταλλαγή δώρων.

Ἀκολούθως παρετέθη γεῦμα στήν Πατριαρχική τράπεζα.

Οί συνοδοί τοῦ Μακαριωτάτου, φέροντες τὰ παράσημά τους, μέ τούς δύο Προκαθημένους.

ζα, μετά τό όποιο ό Πατριάρχης άπένειμε στους συνοδούς τοῦ Μακαριωτάτου διάφορες τιμητικές διακρίσεις.

Τό άπόγευμα έπισκεφθήκαμε τήν ήμικατεστραμμένη καί άνακαινιζόμενη Μονή τοῦ Ρώσου Άγίου Σάββα στό Στοροζιέφσκ (†1407). Η Μονή άριθμεϊ σήμερα 20 μοναχούς, οί όποιοι, μέ επί κεφαλής τόν Ηγούμενο Άρχιμανδρίτη Σάββα, μάς ύποδέχθησαν καί έφιλοξένησαν έγκάρδια.

Έπιστρέψαντες στη Μόσχα, πραγματοποιήσαμε έπίσκεψη στό Μετόχι τοῦ Πατριαρχείου Άλεξανδρείας στη Μόσχα, όπου μάς ύπεδέχθη φιλικώτατα ό Κύπριος Έπίσκοπος Κυρήνης Άθανάσιος, Έξάρχος τοῦ Άλεξανδρινου Θρόνου, ό όποιος καί μάς παρέθεσε πλούσιο δείπνο.

Ὁ Μακαριώτατος καί ἡ συνοδεία του ἀνεχώρησαν γιά τήν Κύπρο ἀπό τό ἀεροδρόμιο Sheremetievo τῆς Μόσχας τό πρωί τῆς Κυριακῆς, 20ῆς Ἰουλίου, προπεμφθέντες ἀπό τοὺς Μητροπολίτες Κρουτίτσκης καί Κολόμνης Ἰουβενάλιο καί Σμολένσκ καί Καλίνινγκραντ Κύριλλο καί τοὺς λοιποὺς Ἀρχιερεῖς, οἱ ὅποιοι ἦσαν παρόντες καί κατά τήν ἄφιξη καί πρὸς τοὺς ὁποίους ὁ Μακαριώτατος διερμήνευσε τίς ὁλόθερμες εὐχαριστίες του γιά τήν ἰδιαίτερη προσοχή πού ἔδωσαν στήν ἐπίσκεψή του στήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας.

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΜΙΤΣΙΔΗΣ